

Něco velkého, a ať je to láska (V): Ať hudba zní

Povolání do Opus Dei je voláním k interpretaci Boží partitury, k hraní Boží hudby, jejichž variací je tolik, kolik je lidí.

13.03.2019

Když Ježíš mluvil o Božím království, věděl, že hovoří o něčem, co se značně odlišovalo od představ jeho posluchačů; o něčem, co se značně odlišuje i od našich představ dnes.

Užíval proto podobenství: vyprávění a obrazy, které spíš než že by předkládaly nějaké definice, zvou k pohroužení se do tajemství. Ježíš např. srovnává Boží království s „hořčičným zrnkem: Když se zasévá do země, je menší než všechna semena na zemi, ale když je zaseto, vzejde a přerůstá všechny jiné zahradní rostliny; vyžene tak velké větve, že ptáci mohou hnízdit v jeho stínu“ (Mk 4, 31–32). Se zrnkem, které je zahrabáno do země, které zmizí z očí a je zapomenuto; které však nepřestává růst, zatímco dějiny si jdou dál svou cestou a zdánlivě se o ně nezajímají; které roste i v noci, kdy se o ně nikdo nestará, kdy si ho nikdo nevšímá.

2. října 1928 svatý Josemaría objevil ve své duši semínko, které mu tam zasel Bůh: malé hořčičné zrnko, jež se mělo rozrůst na velkém poli církve. Dochoval se nám zápis pořízený o pár měsíců později, v

němž svatý Josemaría ve stručnosti shrnuje *genetický kód* tohoto semínka: „Obyčejní křesťané. Kvasící těsto. Naším povoláním je obyčejnost, s přirozeností. Prostředek: profesionální práce. Všichni svatí! Tiché odevzdání.“¹ Od chvíle, kdy ho Bůh pověřil posláním starat se o toto semínko, nežil již svatý Josemaría pro nic jiného. A to, co tehdy bylo pouhým příslibem a nadějí, je dnes košatým stromem, který poskytuje útočiště mnoha duším a zpřijemňuje mnohé životy.

Normální je chtít být svatý

„Každý světec,“ píše papež František, „je poselstvím, že Duch svatý bere z bohatství Ježíše Krista a dává svému lidu.“² Svatý Josemaría obdržel poselství a ztělesnil ho ve svém životě. On sám se stal poselstvím a jeho život a slova začaly mnoho lidí oslovovat. „Ať tvůj život není neplodný. — Buď užitečný. — Zanech

za sebou stopu. — Vyzařuj
plamenem své víry a lásky (...). A
zapal všechny cesty země ohněm
Kristovým, který nosíš ve svém
srdci.“³

Že tento oheň v sobě nosil, velmi
rychle postřehl José Luis Múzquiz,
jeden z prvních věřících Opus Dei,
kteří byli vysvěceni na kněze. Při
prvním setkání s ním svatý
Josemaría hovořil o něčem, o čem s
ním předtím možná ještě nikdo
nemluvil: být apoštolem ve své práci.
A k tomu dodal: „Není jiná láska než
Láska! Ostatní lásky jsou
bezvýznamné.“ Na jeho společníka
tato slova mocně zapůsobila: „Bylo
vidět, že to vycházelo z hloubi jeho
duše, z duše zamilované do Boha.
Jako by se mi tehdy v hlavě
rozsvítilo.“⁴

Při děkovné mši za blahořečení této
zamilované duše tehdejší kardinál
Ratzinger svým tak typickým

způsobem, v němž se mísí jednoduchost s hloubkou, vysvětlil, že „ve významu slova svatý došlo během historie k nebezpečnému zúžení, jež nás bezpochyby ovlivňuje i dnes. Nutí nás myslet na světce, jejichž sochy a obrazy vídáme na oltářích, na zázraky a hrdinské ctnosti, a podsouvá nám myšlenku, že svatost je jen pro několik málo vyvolených, mezi něž se nemůžeme počítat. Necháváme tedy svatost pro těch pár lidí, jejichž počet neznáme, a spokojujeme se jednoduše s tím, že jsme, jací jsme. Uprostřed této duchovní apatie zapůsobil Josemaría Escrivá jako buditel, který volá: Ne, svatost není nic mimořádného, nýbrž obyčejného, je to něco normálního, určeného pro každého pokřtěného. Svatost nespočívá v nějakém nenapodobitelném hrdinství; má tisíce podob a může jí být dosaženo v kterémkoli místě a v kterémkoli povolání. Svatost je normalnost.“⁵

Pro křesťana je tedy přirozené chtít být svatý. Proto svatý Josemaría velmi záhy napsal: „Svatí nebyli abnormální bytosti; případy pro modernistické lékaře. Byli a jsou normální: z masa a kostí, jako jsi ty. — A zvítězili.“⁶ Povolání do Opus Dei vyžaduje uvědomění si této *normálnosti* svatosti; vyžaduje touhu stát se *interpretem* tohoto jednoduchého poselství, této hudby, jejíž partitury skutečně existují: jsou jimi život a učení svatého Josemaríi; potvrzení všeobecného povolání ke svatosti 2. vatikánským koncilem;⁷ nedávné učení papežů, kteří tuto nauku rozvinuli..., a především evangelium.⁸ Partitury tedy existují, ale je třeba, aby jejich hudba zazněla ve všech koutech světa, ve všech variacích, které ještě čekají na svůj zrod, tj. v konkrétních životech mnohých křesťanů.

Tak zblízka, že s ním budeme žít

Když dal Pán vzniknout Opus Dei,
daroval své církvi cestu, spiritualitu
navrženou tak, aby mohla být
ztělesňována v jakémkoliv
obyčejném prostředí, aby se mohla
vtělit do práce a do normálního,
běžného života velmi rozdílných lidí.
„Kdesi daleko na obzoru — se zdá,
jako by se nebe spojovalo se zemí.
Nezapomeň, že místo, kde se země a
nebe skutečně spojují, je tvé srdce
dítěte Božího.“⁹ I když povolání do
Opus Dei probouzí v lidech iniciativu
a chuť zlepšovat své okolí, nevede je
principiálně k tomu, aby něco *dělali*,
nebo aby dělali *víc*, než co už dělají.
Vede je především k tomu, aby to, co
dělají, dělali jinak, aby při tom byli
spojeni s Bohem a snažili se všechno
sdílet s ním. „Děti moje (...) naším
povoláním je následovat Krista.
Následovat ho tak zblízka, že s ním
budeme žít jako prvních dvanáct
apoštolů; tak zblízka, až se s ním
ztotožníme, až budeme žít jeho život,
takže nakonec přijde okamžik, kdy

už mu nebudeme klást překážky a budeme moci spolu se svatým Pavlem říci: Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus (Gal 2,20).“ ¹⁰

Jeden z prvních supernumerářů vzpomíná, jak byl překvapen, když mu zakladatel Díla řekl: „Bůh tě volá na cestu kontemplace.“ Pro něho, ženatého člověka, který měl rodinu, o jejíž obživu se musel starat, to byl „skutečný objev“. ¹¹ Při jiné příležitosti svatý Josemaría doporučoval: „Mluv, mluv s Pánem: Pane, jsem unavený, už nemohu dál, tohle mi nejde. Jak bys to udělal ty?“ ¹² Přesně to je kontemplace uprostřed světa: hluboký a laskavý pohled na skutečnost živený pohledem Boha a nepřetržitým rozhovorem s ním. Svatý Josemaría shrnul tuto hezkou výzvu do výstižné věty: „Čím více budeme pronikat do světa, tím více musíme být ponořeni v Bohu.“ ¹³ Z této blízkosti Boha, z tohoto pevného přátelství s Bohem vychází dva rysy,

které sice nejsou jedinými rysy povolání do Díla, ale mají pro křesťany, jež Bůh volá na tuto cestu, zvláštní význam: představují výzvu být apoštoly a hlásat Krista, poslání přeměňovat a usmiřovat svět s Bohem prostřednictvím práce.

Před tím, než se u těchto rysů zastavíme, si musíme položit logickou otázku: jestliže – jak to svatý Josemaría po celý svůj život kázal, a jak nám to nedávno připomněl i papež – je svatost pro všechny a jestliže Pán přikazuje všem křesťanům hlásat evangelium, co je potom na povolání do Opus Dei jako odpovědi na výzvu nalézat Boha uprostřed světa tak specifické?

Vysvětlení je poměrně snadné:
„Povolání do Opus Dei *obsahuje, přijímá a uskutečňuje* oddanost či službu Bohu a ostatním, kterou vyžaduje křesťanské povolání; jedinou přidanou osobitostí je právě

ten *způsob*, jakým se to děje: že totiž tato služba probíhá prostřednictvím členství v konkrétní instituci církve (Opus Dei) s určitou spiritualitou a s nezbytnými formačními a apoštolskými prostředky,“ ¹⁴ které se zaměřují na službu Bohu a ostatním zejména prostřednictvím práce a každodenních normálních věcí. Řečeno jinak: kdo objeví a přijme své povolání do Opus Dei, rozhoduje se darovat svůj život ostatním (což je podstata křesťanského života), a k uskutečnění této výzvy používá konkrétní cestu, veden Bohem a podporován velkou rodinou. Je proto připraven udělat ze své strany vše, co bude v jeho silách, aby toto charizma živilo jeho vnitřní život, osvětlovalo jeho rozum a obohacovalo jeho osobnost... aby mohl najít Boha ve svém životě a podílet se o svůj objev s ostatními.

Všichni, kdo mají velké srdce

Ježíš na cestě z Betánie do Jeruzaléma pocítil hlad. Hledal něco k jídlu, a tak přistoupil k fíkovníku (Mt 21,18). „Přistupuje k fíkovníku, přistupuje k tobě a přistupuje i ke mně. Ježíš lačnící a žíznící po duších lidí. Z kříže volal: *sitio, žízním!* . Žízní po nás, po naší lásce, po našich duších i po všech duších, které bychom měli k němu přivést cestou kříže, která je cestou nesmrtelnosti a nebeské slávy.“ ¹⁵

Povolání do Díla je takovou silnou *nákazou* hladem a žízní po Bohu. Když se svatý Josemaría snažil vybudovat první studentskou kolej Díla, doporučovali mu někteří, aby nespěchal. Během jedné duchovní obnovy si poznamenal: „Spěch. Není to spěch. To Ježíš naléhá.“ ¹⁶ Podobně jako svatého Pavla na něj naléhala láska Kristova (srov. 2 Kor 5,14). S podobnou jemností Bůh naléhá i na nás, abychom klepali na dveře lidí a říkali jim: „Ať jsi kdokoli, uvědom si,

že jsi milován!“ ¹⁷ Normálně, přirozeně, mít druhé rád a nechat se mít rád, pomáhat, sloužit, předávat, co víme, učit se, společně pracovat a čelit výzvám, problémům a strachu, vytvářet přátelská pouta... Tam, kde jsme se narodili, kde pracujeme, kde odpočíváme, kde nakupujeme, můžeme být kvasem, solí, světlem světa.

Bůh nevolá do svého Díla superhrdiny. Volá normální lidi s velkým a velkodušným srdcem, ve kterém mají všichni místo. Tak to vnímal svatý Josemaría, když se zamýšlel nad tím, jací lidé mohou dostat od Boha povolání do Díla; v jednom textu z prvních let napsal: „Nemají zde místo: ani sobci, ani zbabělci, ani zvědavci, ani pesimisti, ani vlašníci, ani hlupáci, ani lenoši, ani bojácní, ani frivolní. Mají zde místo: nemocní – miláčci Boží – a všichni, kdo mají velké srdce, i kdyby jejich slabosti byly veliké.“ ¹⁸ Stručně

řeceno, kdo zjistí, že ho Bůh volá do Opus Dei, může mít nedostatky, omezení a chyby, hlavně však má mít velké ideály, touhu milovat a předávat druhým lásku Boží.

Milovat svět tak, jak ho miluje Bůh

„Tak Bůh miloval svět,“ čteme v evangeliu svatého Jana, „že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3,16). Bůh *vášnivě* miluje svět, který stvořil; tento svět nejenže není překážkou pro svatost, ale je dokonce místem, kde se svatost rodí. Toto poselství je obsaženo v jádru Opus Dei: můžeme být svatí ne *vzdor* tomu, že žijeme ve světě, ale *právě proto*, že v něm naplno žijeme. Svět, tato tajuplná směsice velikosti a ubohosti, lásky a nenávisti, zášti a odpuštění, válek a míru, „nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě“ (Řím 8,19).

Kniha *Genesis* užívá pro vyjádření našeho vztahu ke světu dvě slovesa: „střežit“ a „obdělávat“ (srov. Gen 2,15). Prvním slovem, které je použito také k vyjádření plnění přikázání, nás Pán činí zodpovědnými za svět; říká nám, že ho nemůžeme despoticky zneužívat. V druhém slově, které znamená jednak „obdělávat“ (obyčejně zemi), jednak „podávat oběť“ (srov. Num 8,11), Bůh spojuje práci s kultem: prací se nejen realizujeme, ale také tím přinášíme Bohu milou oběť, protože milujeme svět tak, jako ho miluje On. Posvěcovat práci tedy nakonec znamená činit svět krásnějším a vytvářet v něm prostor pro Boha.

On sám chtěl svět, který vzešel z jeho stvořitelských rukou, střežit a obdělávat lidskýma rukama, rukama tvora. Po celá staletí se na skryté roky Pánova života v nazaretské dílně nahlíželo jako na temné roky

bez jasu, díky duchu Díla jsou však tyto roky „jasné jako sluneční svit (...), osvěcující naše dny a dávající jim jejich skutečný smysl“. ¹⁹ Proto svatý Josemaría své děti vybízel, aby o Pánově práci často rozjímali, protože připomíná *skrytý a tichý* růst obilného zrna. Takový byl růst Ježíše – on sám se později přirovnal k obilnému zrnu (srov. Jan 12,24) – v Josefově dílně a v dílně-domácnosti jeho Matky.

Prostý život Svaté rodiny ukazuje, že jsou práce, které se sice přízemnímu pohledu mohou zdát ubohé, ale pro lásku, starostlivost a touhu být užitečný, se kterou jsou vykonávány, mají v Božích očích nesmírnou hodnotu. „Posvěcovat práci proto neznamená *dělat něco svatého* , zatímco se pracuje, ale právě *činit samu práci svatou* .“²⁰ Tak se „z dobře vykonané lidské práce stal oční lék, který pomáhá ve všem objevit Boha. A stalo se to právě v naší době, kdy se

materialismus snaží udělat z práce bahno, které lidi zaslepuje a brání jim v pohledu na Boha.“ ²¹

Aby zrno mohlo přinést plody, musí se skrýt, musí zmizet. Tak viděl svůj život svatý Josemaría: „Skrýt se a zmizet, to je mé poslání, ať září jen Ježíš.“ ²² A tak také Bůh chce, aby svůj život viděli všichni lidé, které volá a bude volat do Díla. Jako první křesťané: normální a obyčejní lidé, kteří pokud vzbuzovali rozruch, tak ne proto, aby sklízeli potlesk, ale aby Bůh mohl zářit. Lidé, kteří především „žili ze síly Krista a Krista hlásali (...): rozsévači pokoje a radosti, které nám přinesl Kristus“. ²³

Eduardo Camino / Carlos Ayxelá

1 Apuntes íntimos, č. 25, in: P. Rodríguez, F. Ocáriz, J.L. Illanes, *El Opus Dei en la Iglesia*, Rialp 1993, s. 216.

2 František, ap.ex. *Gaudete et exsultate* (19–III–2018), č. 21.

3 Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 1.

4 *Camino*, edición crítico-histórica, comentario al n. 417.

5 J. Ratzinger, Homilie, 19–V–1992, cit. in: *Romana*, č. 14 (1992), s. 48.

6 Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 133.

7 2. vatikánský koncil, dogm. konst. *Lumen gentium* (21–X–1964), č. 40.

8 Srov. Jan Pavel II., ap. ex. *Christifideles laici* (30–XII–1988), č. 16–17; Benedikt XVI., Audience, 13–IV–2011; a nejnověji František, ap. ex. *Gaudete et exsultate* (19–III–2008).

9 Sv. Josemaría, *Brázda*, č. 309.

10 *En diálogo con el Señor*, edición crítico-histórica, Rialp, Madrid 2017, s. 101.

11 V. García Hoz, „Mi encuentro con Monseñor Escrivá de Balaguer”, in: R. Serrano (ed.) *Así le vieron*, Rialp, Madrid, 1992, p. 83.

12 Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání ve Valladolidu, 22-X-1972 (zachycené v dokumentu „El corazón del trabajo“).

13 Sv. Josemaría, *Výheň*, č. 740.

14 F. Ocáriz, „La vocación al Opus Dei como vocación en la Iglesia”, in: *El Opus Dei en la Iglesia*, Rialp, Madrid, 2014, p. 169.

15 Sv. Josemaría, *Boží přátelé*, č. 202.

16 Soukromé poznámky, č. 1753, cit. in: A. Vázquez de Prada, *Zakladatel Opus Dei (I)*, s. 357.

17 Sv. Jan Pavel II., *Překročit práh naděje*, Tok, Praha 1995.

18 Sv. Josemaría, *Instrucción*, 1-IV-1934, č. 65.

19 Sv. Josemaría, *Jít s Kristem* , č. 14.

20 F. Ocáriz, *Naturaleza, gracia y gloria* , Eunsa 2000, s. 263.

21 Beato Álvaro del Portillo, Carta, 30-IX-1975 (AGP, biblioteca, P17, 1991, sv. II, s. 63).

22 Sv. Josemaría, Carta, 28-I-1975, in: E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría* , sv. 2, Rialp, Madrid 2011, s. 301.

23 *Jít s Kristem*, č. 30.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
neco-velkeho-a-at-je-to-laska-v-at-
hudba-zni/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/neco-velkeho-a-at-je-to-laska-v-at-hudba-zni/) (05.08.2025)